

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном.

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237 — 4-0807. Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ЧУЖИННІ СУБМАРИНИ ОПЕРЮЮТЬ НЕДАЛЕКО АМЕРИКАНСЬКИХ ПОБЕРЕЖЬ

Вашингтон, 25 березня. — Два високі урядовці воєнної флотії ствердили перед сенатською комісією збройної служби, що чужинні підводні лодки, по всій імовірності советські, по-явилися недалеко американських бережів. Секретар маринарки, Діан Л. Соляван, заявив, що „недавно можна було бачити, коло наших бережів субмарини, які не належать до держав зпоза залізної заслони“. Пізніше один високий офіцер, не подаючи свого імені, виявив, що на підставі звіт-домлень можна ствердити по-яву 3 підводних лодок від 30 січня, на Тихому океані. Одну бачили американські літаки коло Алеутських островів, другу бачили американські торговельні кораблі коло острова Палміра, недалеко Перл Гарбору, а ще одну у віддалі 200 миль від Сан Франсиско перед місяцем. Після таких інформацій секретар Соляван обговорював силу советських субмарин, подаючи їх число на 250. Він теж згадав, що Совети мають 4 німецькі корабельні вартетати, які будуть підводні лодки. Крім того вони дістали 10 німецьких субмарин найновішого типу.

ФОРЕСТАЛ ДОМАГАЄТЬСЯ ОЗБРОСНИ, ЩОБ ДО- ПРАТИ РОСІЮ

Перед комісією збройної служби в сенаті секретар оборони Джеймс Форестал за-явив додатково признання 3 бильйонів доларів на озброє-ння і збільшення збройних сил новими рекрутами в числі 349-500, щоб ми могли дорівняти Росії. До служби мали б на-бирати молоді у віці 19—25 літ і це дало б 220,000 нових воїнів. Крім того, за його об-численнями, зголосились би ще 500,000 добровольців. Це була б лише тимчасова сила, доки не був би переведений загальний військовий вишкіл молоді у віці 18—19 літ, який давав би в майбутністі 850,000 воїнів кожного року. Цілло таких мір, сказав Форестал, є відвернути війну, все одно, чи це відкрити війну, чи потайна яка стоїть перед нами, як віль-ним народом. Це була б обо-ронна війна.

СОВІТИ НЕ МАЮТЬ ШЕ АТОМОВОЇ БОМБИ

Підчас складання свідцтва перед сенатською комісією за-явив секретар оборони Джеймс Форестал, що Росія не має ще атомової бомби. Комісія діста-ла від сенатора Кенета Гвері пропозицію, щоб адміністра-цію атомової сили передати військовій владі. Секретар армії Кенет Ролд заявився проти цього. Він сказав, що ця ад-міністрація працює справно, отже не потрібно ніякої зміни.

ВСІ КРАЇНИ АМЕРИК СТА- НУТЬ ПО РОЗІ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ У ВІЙНІ

Г'ваквіл, в Еквадорі.—Май-же всі дипломати Злучених Держав, перебуваючі в краї-нах Південної Америки, пере-конані, що на випадок війни між Злученими Державами й Росією Вашингтон може певно рахувати, що всі латинські держави включуючи й Арген-тину, виводять негайно вій-ну Росії. Такий настрої мати-ме вплив на наради Панамери-канської Конференції в Боготі.

Головний Уряд У. Н. Союзу закінчив своє річне засідання ЧЕТВЕРТИЙ І ОСТАННІЙ ДЕНЬ НАРАД ТА КІНЦЕВІ РІШЕННЯ.

Джерзі Сіті, четвер, 25. березня. — Цілим рядом кінц-вих рішень Головний Уряд Українського Народного Союзу закінчив сьогодні свої звичайні річні наради, що почалися в понеділок, дня 22-го березня, в яких взяли участь всі члени Головного Екзекутивного Ко-мітету, Головної Контрольної Комісії і всі Головні Радні, та-кими на переміну проводили головний президент Микола Мурашко, заступник головно-го президента Григорій Гер-ман та заступники гол. презс. Марія Малевич.

Сьогодні, четвертий день наради почався обговоренням справи Союзової пропаганди в Канаді через оголошення в пресі. Обговоривши справу рі-шенню збільшити оголошення про У. Н. Союз в Канаді з те-перішньої суми \$300.00 до \$600.00.

З черги обговорено справу лікарських оглядів нових чле-нів та винесено відповідні рі-шення, які своєчасно будуть подані до відома урядом по-одиноких відділів.

СПРАВА КАМПАНІЇ ЗА НО- ВИМИ ЧЛЕНАМИ У. Н. С.

Головним предметом наради на сьогоднішньому кінцевому засіданні була справа кампа-нії за новими членами до У. Н. Союзу. Обговоривши справу забрали теж найбільше часу. Цю справу реферував гол. се-кретар, Д. Галичич, зазначаю-чи, що постановою Голов. Уря-ду з минулорічного засідання щодо збільшення У. Н. Союзу до 50,000 членів ще досі не була виконана і тому тим біль-ший обов'язок спадає на всіх головних урядників та на все Союзове членство досягнути намічену ціль вже протягом найближчих місяців. Кампанію за збільшення У. Н. Союзу до 50,000 членів продовжено ще до 30-го червня. Протягом цих трьох місяців необхідно зор-ганізувати ще приблизно 1,250 членів, бо такого числа ще тепер бракує до 50,000. Над цєю справою розгорнулася широка дискусія, в якій заби-рали голос всі головні уряд-ники. Головний Уряд вважає, що для посилення кампанії за приєднання нових членів бу-ло б корисно вислати з го-ловної канцелярії У. Н. С. ко-жного місяця відповідні об'їжні листи, ставляючи в них вираз-не домагання сповнити свій об-ов'язок у відношенні до У. Н. Союзу тим відділам, які досі ще навіть не почали при-єднувати нових членів, або які ще не виконали призначених їм квот. Гол. Уряд теж вважає, що для кращого освідомлен-ня загалу щодо ваги зросту У. Н. Союзу потрібно склику-вати окружні наради Союзо-вих відділів, влаштовувати різ-ного роду Союзіві імпрези і т. п. Головні урядники в дальшому висловлювали теж думку, що члени Екзекутив-ного Комітету повинні б в інте-ресі У. Н. Союзу частіше від-відувати Союзіві відділи, зо-крема по великих Союзівих центрах, щоби в той спосіб краще популяризувати ідею У. Н. Союзу.

Для оживлення Союзівого руху серед молоді пропоно-вано влаштовувати по біль-ших осередках Союзіві З'їзди Молоді. З нагоди цього річного за-

МАРШАЛ ОСТЕРГАЄ СОВЕТІВ

СЕКРЕТАР СТЕЙТУ В СПРАВІ СОВЕТСЬКОЇ АКЦІЇ В БЕРЛІНІ.

Вашингтон, 25. березня. — Секретар стейту, ген. Маршал, зложив сьогодні на пресовій конференції заяву в справі со-ветської підривної роботи в Контрольній Раді Союзників в Берліні та советської коме-дії з німецьким „народним конгресом“ в тому ж місті. У зв'язку зі советським демон-стративним виходом з засі-дання Контрольної Ради та о-після відложення її дальших нарад, секретар стейту Мар-шал остерігає Советський Со-юз, що цю акцію Америка вважає за „незаконну та ске-рвовану проти об'єднання Ні-меччини“. В іншій заяві ген. Маршал гостро осудив совет-ську комедію з т. зв. „народ-ним конгресом“, що його влаштували більшовики в своїй зоні Берліну та якому на-дають „всенімецького значен-ня“, хоча на цьому була за-ступлена тільки вибрана Со-ветськими комуністична меншість. Обидві заяви секретаря стей-ту призначені на піддержку американського військового губернатора в Німеччині, ген. Л. Д. Клея, та його зусиль.

БРИТАНІЯ ОБВИНУВАЄ БОЛЬШЕВИКІВ

Лондон, 25 березня. — Бри-танський уряд вручив сьо-годні советському амбасадорові ноту з гострим протестом та обвинуваченням Советського Союзу за зломання співпраці чотирьох окупаційних велико-держав в Німеччині. В ноті зичислена ціла советська під-ривна робота в спільній со-юзницькій політиці щодо Ні-меччини за останній час.

ЗАКІНЧУЮТЬ ПРОЄКТ ОР- ГАНІЗАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКО- ГО ГОСПОДАРСЬКОГО СОЮЗУ.

Париж, 25 березня. — Виконавчий Комітет конференції о-коплених Плянном Маршала 16 західно-європейських країн за-кінчить вже завтра перший проєкт організації Європей-ського Господарського Союзу. Після того проєкт буде відда-ний під розгляд урядам усіх 16 країн, а сама конференція буде відложена до 4-го квітня.

ВІЙСЬКОВА БАЗА СОВЕТ- СЬКОГО ІМПЕРІАЛІЗМУ.

Париж, 25 березня. — Тут в поінформованих колах вважа-ють, що головною базою вияв-леного після другої світової війни советського імперіалізму були не так політичні, чи ідео-логічні, як насамперед військо-во-стратегічні міркування. Це потверджують головна подія в Чехословаччині після больше-вицького перевороту. Усі со-ветські заходи в цій країні ск-еровані, виходило б, насампе-ред на те, щоби забезпечити собі воєнну продукцію вели-чезних заводів Скода.

ПІДГОТОВКА КОНФЕРЕН- ЦІЇ ОРІЄНТАЛЬНИХ КРАЇН.

Атени, 25 березня (АП). — Речник грецького міністерства закордонних справ сьогодні заявив, що Греція бере участь в початкових нарадах з Тур-еччиною та іншими арабськи-ми орієнтальними країнами, завданням яких є підготувати конференцію співпраці.

ІТАЛІЯ ВІДКИДАЄ КОМПРОМІС В СПРАВІ ТРІЕСТУ

Рим, 25 березня. — Речник італійського міністерства за-кордонних справ сьогодні заявив, що італійський уряд згори відкидає будьяку іншу базу безпосереднього порозуміння з Ю-гославією в справі Трієсту, як ту, що її піднесено в ноті трьох

західних великодержав, імен-но, безастережного привер-нення італійської суверенно-сти на цій території. Заява міні-стерства закордонних справ виключає можливість порозу-міння між Італією і Югосла-вією на базі запропонованого вже компромісу, або який міг би ще бути запропонований. Іменно, йти на уступки боль-шевицькій Югославії здобути її згоду на італійську суверен-ність в Трієсті, коштом від-віступлення Югославії будья-кої частини іншої італійської території. Загально вважаєть-ся, що таке становище Італії виключає будьякі переговори з Югославією, хоча італійське міністерство закордонних справ сподіється, що „в по-ложенні може швидко наступити новий розвиток“ і тому теж міні-стер закордонних справ, граф Сфорца, не вийдежає з Риму на Великодні свята.

ІТАЛІЙЦІ І ЮГОСЛАВИ ДО- ГОВОРІЛИСЬ В СПРАВІ ПОЛОНЕНИХ.

Рим, 25 березня. — На за-яву на напружене положен-ня між Італією і Югославією в справі Трієсту, обі країни домовились в справі своїх полонених і в'язнів. Підписа-но договір, на підставі якого Югославія звільнить та дозво-лить вернутися додому всім італійським полоненим та в'яз-ням, що їх заарештовано в теперішній югославській час-тині Трієсту. Італія зі свого боку звільнить югославських політичних в'язнів.

ЗАКІНЧУЮТЬ ПРОЄКТ ОР- ГАНІЗАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКО- ГО ГОСПОДАРСЬКОГО СОЮЗУ.

Париж, 25 березня. — Виконавчий Комітет конференції о-коплених Плянном Маршала 16 західно-європейських країн за-кінчить вже завтра перший проєкт організації Європей-ського Господарського Союзу. Після того проєкт буде відда-ний під розгляд урядам усіх 16 країн, а сама конференція буде відложена до 4-го квітня.

ВІЙСЬКОВА БАЗА СОВЕТ- СЬКОГО ІМПЕРІАЛІЗМУ.

Париж, 25 березня. — Тут в поінформованих колах вважа-ють, що головною базою вияв-леного після другої світової війни советського імперіалізму були не так політичні, чи ідео-логічні, як насамперед військо-во-стратегічні міркування. Це потверджують головна подія в Чехословаччині після больше-вицького перевороту. Усі со-ветські заходи в цій країні ск-еровані, виходило б, насампе-ред на те, щоби забезпечити собі воєнну продукцію вели-чезних заводів Скода.

ПІДГОТОВКА КОНФЕРЕН- ЦІЇ ОРІЄНТАЛЬНИХ КРАЇН.

Атени, 25 березня (АП). — Речник грецького міністерства закордонних справ сьогодні заявив, що Греція бере участь в початкових нарадах з Тур-еччиною та іншими арабськи-ми орієнтальними країнами, завданням яких є підготувати конференцію співпраці.

НА 23-ГО ТРАВНЯ ВСТАНОВ- ЛЕНО ВИБОРИ В ЧЕХО- СЛОВАЧЧИНІ.

Прага, 25 березня. — Новий зольшевицький уряд Чехосло-ваччини рішє сьогодні на-значити на день 23-го травня загальні вибори в країні. За-повіджено, що у виборах не буде одної листи, тільки кан-дидати з „різних партій“. Не має сумніву, що ці „вибори“ будуть такою самою комедією, яка відбулася вже в Мадяр-щині, Польщі та інших кра-їнах, в яких встановлено со-ветську терористичну „нову демократію“.

ПАРЛЯМЕНТ „БЛАГОСЛО- СЛОВИТЬ“ ЧИСТКУ ПРОТИ КОМУНІСТІВ

Лондон, 25 березня. — Бри-танський парламент дав сьо-годні своє „благословіння“ у-рядові прем'єра Атлі, за його чистку всіх підривних елемен-тів з державної служби в краї-ні. Акцію уряду під цим о-глядом піддержувала така ве-лика більшість в Палаті Гро-мад, що справу навіть не тре-ба було ставити під голосуван-ня. Тільки комуністичний по-сол намагався виступити про-ти цієї акції, зверненої проти комуністів і фашистів, але він не мав приятелів, щоб його піддержали.

БОЛЬШЕВИКИ ПРОТИ СКА- СУВАННЯ ЦЕНЗУРИ В АВСТРІЇ.

Відень, 25 березня. — Со-ветський представник в Кон-трольній Раді Союзників ви-ступив сьогодні проти амери-канської пропозиції, щоби в усіх зонах Австрії була скасо-вана цензура. Большевики мо-тивують своє становище твер-дженням, що „положення в Австрії ще не безпечне“.

РОЗСТРІЛЯЛИ ШПИГУНКУ У ФРАНЦІЇ

Марсей, Франція (ЮП). — Сьогодні тут розстріляно Мар-гериту Магно, засуджену вій-ськовим трибуналом за шпи-гунство в користь „чужої дер-жави“. Перед смертю вона не дозволила зав'язувати її очі.

АРАБИ ПРОТИ ПРОТЕКТО- РАТУ В ПАЛЕСТИНІ.

Каїро, Єгипет, 25 березня. — Араби не хочуть поділу Пале-стини, але теж не погоджу-ються на запропонований о-після Американого протектора О.О.Д. Срусалинський Вели-кий Муфті сьогодні в імені Арабської Ліги заявив, що араби „ніколи“ не погодяться теж на протекторат, бо він о-значав би такий сам мандат, як його була створила в Па-лестині небіжка Ліга Націй.

ВІДКРИТО НОВІ ЗЛОЖЖА УРАНУ У ФРАНЦІЇ.

Париж, 25 березня. — В го-ристіх околицях центральної Франції відкрито нові поклади урану, що їх ще дальше про-сліджується. Уран, як відомо, використовується для визво-лення атомової енергії та для продукції атомової бомби.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

(Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.)

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLUATA:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$4.75	Six months	\$4.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00

Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00
На шість місяців	\$6.25
На три місяці	\$2.75

Число з пошлатки (англійською мовою)	Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement)
На рік	\$2.50
На шість місяців	\$1.50
На три місяці	\$0.75

Classified Advertising Department, 587-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакції не відповідає.

Address: "SVOBODA" P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЧОМУ РЯТУВАТИ ТІЛЬКИ ЗАХІДНУ ЕВРОПУ?

Рятуємо Європу! Такими кличами переповнені американські газети, таке чуємо кожного дня по радіо, такий голос виходить з Білого Дому, про таке дебатовано у Вашингтонському конгресі. Усі протестують проти большевицького терору, советської агресії та неволі, усеюди домагаються рятувати цивілізацію та демократію в Європі.

Усе це добре, а було б ще краще, як би не було і тут „але“. Як знаємо, ця акція відноситься до західної Європи, який зачали загрожувати советська агресія і комуністичні переворот. Отже вона не ратує тих, які вже від десяти років мучаться у советській неволі, ні навіть таких західних країн як Чехословаччина, яка цюгою тепер знає большевицького терору.

Рятуємо „колиску“ європейської цивілізації, себто західну Європу, це добре і велике діло. Ліпше, щоб вратувалась хоч частина вільної Європи, ніж, щоб вона ціла пропала. Отже рятувати її треба навіть не зважаючи на поважні сумніви, чи цей рятунок не приходить уже запізно. Що такі сумніви с, пізнати хоч би по тім, що розповідає по своїм повороти з Європи відома журналістка Ен О'Гер МекКормик. Вона каже, що люди в Європі не набрали переконання, що рятунок, улянований Злученими Державами вдасться і західну Європу виратують. Через те в Європі надійються війни. Таке заявляла МекКормик, промовляючи до зібрання учителів в Нью Йорку. Навіть вона сама, яка не хоче вірити в можливість війни, твердить, що найближчі місяці, а може й тижні, будуть ризиками щодо цього.

Нову війну, як її розуміє Ен МекКормик, може спричинити тільки Москва і то в подібний спосіб, як викликала нацистська Німеччина другу світову війну. Коли ж іде про маси залучених большевизмом людей в Європі, то ці нещасні люди глядять у розпучі на війну як на одинокую надію на рятунок з неволі. З цього виходить, що вони вважають цей рятунок Європи, за який ми беремось, невиснажливим. Що більше, тепер так багато говориться про рятування західної Європи, що поневолені народи східної Європи можуть набратися переконання, що Америка погодилась з тим, що вони мають далі оставати в московським ярмі. Значить, що хіба одна війна давала б їм самим ще якусь нагоду пробувати мизволитись.

Цей стан довів, як оповідає Ен МекКормик, навіть людей у західній Європі до розпучі, безнадійності й зневіри в те, що вони можуть надалі остати вільними. Такі с наслідки американської закордонної політики в минулому, яка так довго уступала Совтам. Нині це змінилось, а навіть видно „тверду руку“ Америки. Проте й нині американська закордонна політика не с така далекозора, щоб ясно й постійно голосити кінець всім тираніям і терорам у всіх країнах Європи та світу. Як щодо цього не буде скоро зміни, то це відіститься гірко на самій нашій країні. Америці треба нині підтримувати в поневоленіх у світі хоч віру в те, що не буде згоди між тиранією і демократією, між свободою і неволею, та що рятуватимемо в міру наших сил усіх, що с під кремлівським терором.

Культурна співпраця з південною Америкою

Українська Панамериканська Конференція з кінця листопада 1947 р. прийшла в таку пору, коли ціла Північна Америка і країни Південної Америки розуміли, що їхні інтереси вимагають взаємного зближення. Та коли політичне зближення держав с закреслене на необмежені розміри, то українське порозуміння має наразі доволі обмежені цілі. Однак це не значить, щоб його не можна було поширити на ділянки, не передбачені тими, які започаткували конференцію. Під цим оглядом Українська Панамериканська Конференція могла б знати цікавий матеріал у ділянці культурної кооперації, яку тепер переводить департамент стейту Злучених Держав з країнами Південної Америки й навапакі.

Коли йде про „культурну співпрацю“, то департамент стейту бере це в широкому розумінні й зараховує до цього мистецтво, літературу, також, наприклад, і природні науки. Внаслідок з цим йде виміна студентів і науковців. Коли країни Південної Америки звертаються за фінансовою й військовою допомогою до Злучених Держав, то вони часто мають на думці фінанси, які забезпечували б їм їхні культурні надбання. Навіть і дипломатію підтягається до деякої міри під розуміння культурних взаємин, бо от, в таких країнах, де не було советських репрезентантів, різні советські післанці та місій кидали заклик, що вони хочуть лише культурного зближення, а за ним пішло, звичайно, політичне вишнвання.

Північна Америка має свої методи переводження культурних взаємин, обчислених на далеку мету. Це діється — як загадано — при допомозі виміни студентів і наукових сил. Департамент стейту заздалегідь має на увазі підшукування фондів на наукові стипендії, з допомогою яких дбайливо підібрані американці виїждять на науку закордон. З другого боку Злучені Держави заохочують країни Південної Америки робити те саме й тому розмірно багато студентів з Південної Америки приїждять на студії до Стейтс.

Практичне життя виявляє, що той прихід до Америки, той в початках мало бачить тут такого, щоб його дуже притягало. Щойно після довгого побуту, як чужинець засмакує американської свободи, починає розуміти, що американізм це в першу чергу — свобода. З цього буває, що чужинний студент, повернувши на рідну землю, усе з відчуженістю заглядає Стейти і хоче в своїй країні з

американського життя заціпити те, чого там ще нема. Тому тільки в рідких випадках студент з країни Латинської Америки вертається домів без особливого заінтересування Злученими Державами, бо в переважній частині він ним одушевлений. Такий студент стає безплатним американським амбасадором доброї волі і приєднує своїх земляків до великої ідеї демократизму Злучених Держав.

Коли йде про студентів з Стейтс, висланих до Південної Америки, то тут помітна та сама переміна. Тому, що країни латинської культури мають ажко розвинене відчуження товариської оглади, а з цим і товариського життя, наші студенти радо засвоюють собі елементи латинської культури і з ними повертаються в рідний край.

Пересічне поняття північного американця про краї південної Америки таке, що там вічні революційні перевороти; що там життя непевне; що там сама нужда і т. п. Та коли хто побуде там довше, то зрозуміє, що перевороти це випадки, які трапляються лише в деяких менших державах і тому їх не можна узагальнювати. А коли бують там деякі дивні гадки, то не менші дивогадки можна стрінути й в Північній Америці і не вважати їх за щось нечуване в світі.

Коли ж брати до уваги культурні цінності, то міста Південної Америки мають величаву будівлі, основані ще мавританською Еспанією, які тепер наслідують модерні мистці і які можуть бути навіть візирем і для Північної Америки.

Коли йде про виміну наукових осягів, то така подія, як стримання ротно-ратичної негідки стейтськими вченими в Мексикі виявляла, що така наукова допомога має великі економічні можливості, хоч вона не була дана для підвигнення господарства Мексикі. Подібну наукову допомогу дали Стейти республіці Перу для розвитку риболовства, а стейтські знавці лісової культури дали вказівки державі Чіле, як господарити у непроглядних лісах в тій країні.

З Стейтс поїхали до Бразилії знавці бібліотечного діла з Конгресової Бібліотеки для реорганізації тамошніх бібліотек, а різничі установи в Колумбії дістали американських спеціалістів в земельному господарстві.

Які користи з такої культурної виміни вийдуть для Злучених Держав та країни Південної Америки, ще тепер точно не можна сказати. Докищо звисне, що напр. ратична зараза в

Мексикі була б поширилася на великі розміри в Стейтах, коли б звідси не були пішли туди ліки іспеціалісти для знищення цієї пошести. Що провідні люди у країнах всіх Америки поважно думають про дальшу виміну культурних цінностей, пізнати хоч би з цього, що в південно-американських містах поствіють осередки звані Американські Центри („Сентрос“), які мають за завдання вишновати місцевому населенні демократичний устрій Північної Америки, або, як то кажуть, хочуть „продати“ Північну Америку своєму населенні. Там звичайно с бібліотеки, які дають спрмогу мешканцям довідатися про любую сторіну життя в Стейтах, с там теж інформатори зі знанням еспанської й англійської мов, готові послужити вишненням кожному, хто їх потребує. Сентрос займаються теж закладанням курсів англійської мови в своїй республіці. Коли йде про знання еспанської мо-

Микола Чубатий.

Важка криза соціалістичної демократії

Наступ комунізму під проводом московського Політбюро на західну демократію приніс важку кризу серед соціалістичної демократії. Причина лежить в цім, що і комунізм і соціалістична демократія вийшли з тої самої доктрини Маркса, а різниця лежить тільки в тактиці реалізування перебудови світу в напрямі соціалізму. З приходу до влади большевиків в Росії серед всіх соціалістів світу встало велике замінання. Почалося на цілм фронті соціалістичного світу різникування — хто за комунізмом а хто проти нього.

Перехід соціалістичної демократії до комунізму був легким, бо доктрина соціалізму лишалася та сама, а перебічник мав за собою те оправдання, що він своїх поглядів не міняє. Ця хиткість серед соціалістів різних відтінків мала особливо фатальні наслідки для неросійських народів бующої Росії, де перехід від табору соціалістичної демократії до табору комунізму означав рівночасно перехід від табору своєї нації до табору російського окупанта.

Історія 30-літнього комуністично-російського панування над Україною дала нам десяткі прикладів тої хиткості соціалістів демократів, які вагалися поміж комунізмом та соціалізмом теж хитались і поміж самостійним Києвом та сфедералізацією, підпорядкованим чи таки вповні опанованим Москвою. Тому не диво, що в Україні поміж двома світовими

вій в Північній Америці то її тут учать в прилюдних високіх школах (гайскул і каледжах) більше ніж якої іншої чужинної мови.

З відбуттям Міжамериканської Конференції в Ріо де Жанейро в минулому році культурне зближення між усіми Америками мусить іти швидким темпом, бо тут заторкнена теж ідея оборони культурних цінностей всієї Америки й тому в цій справі заінтересовані всі чинники. Друга конференція, заповіджена на 30. березня в Боготі, принесе знову щось нового.

До цього можемо ще додати, що громадяни Америк у українського роду мають ще свої окремі культурні надбання і про збереження їх треба їм дбати теж спільними силами, обмінюючись думками, видавництвами, чи навіть студіюючи молодію. Зокрема зв'язує їх справа допомоги вільному змаганням народу.

Війнами соціалізм пережив дуже глибоку кризу та тривав серед громадянства поза советським володінням. Ослаблення соціалістичної демократії під советським володінням припшували самі большевики, які соціалістів демократів переслідували та ліквідували більше безпощадно ніж прихильників реакційних світоглядів. Це тому, що большевики вважали соціалістів демократів за небезпечних конкурентів в ділянці соціалізму.

В результаті на терені советської влади та на території народів, що дісталися під владу Советів, як Україна, чи Білорусь, соціалізм, що ще перед 1917 роком опанував широкі кола громадянства, страив мало не весь свій вплив.

В центральній та західній Європі запанування большевиків, себто лівого крила соціалістів в Росії, довів до розколу соціалістичного табору. З давнішею одностайністю соціалістичної демократії всюди повстали партії комуністів та соціальних демократів, що стали себе завзято поборювати, розколюючи теж давніше одностайні професійні робітничі організації, опановані соціалістами, на два табори. Навіть видавалося, що соціалізм стане в Європі поза Советами найсильнішою стіною проти поширювання комунізму.

Однак події по Другій Світовій Війні показали, що так не є. Спільність у соціалістичній марксистичній диктрині з комуністами стала слабкістю соціалістичної демократії, що в часах

важкої проби відкривала брами тисячам опортуністів покидати ряди соціалістичної демократії, щоб скріпляти панування комуністів. Соціалістична демократія не стала запорукою проти комунізму, ані оборонцем інтересів власних націй проти московської агресії, що наступала на середню Європу під плащиком російського комунізму.

Прикладом того є соціалістичні партії Польщі, Чехії та інших держав сателітів. Соціалісти Польщі мали за собою коліс славної історії не тільки боротьби за права сірої людини, але також за визволення Польщі зпід чужинецького панування. Зі соціалістів з малими виімками вийшов табор Гітлудського, партія стопроцентова польсько-самостійницька. Прийшла московсько-комуністична навала і тої патріотичний і державницький польський соціалізм заломився на цій лінії. Польські соціалістичні демократи, виправдуючи себе перед своїм сумлінням спільністю соціалістичної доктрини з польськими комуністами, зняряддя Москви, своєю співпрацею з ними сильно облегчили життя польським комуністам, авангарді московського панування, опанували Польщу. Опортунізм соціалістів демократів Польщі довів зрештою й до їх власної ліквідації, про що донесла преса останніх днів. Польські соціалісти з їх лідером прем'єром Церакевичем на найшліш своє остаточне пристановище в рядах польської комуністичної партії та в рядах польських квіслінгів.

Зовсім аналогічний процес відбувся з чеською соціалістичною демократією, яка мала серед чеського робітництва великий вплив, а відносно внутрішньої політики в Чехословаччині займала все становище ліберальне. Згадати б тільки, що чеські соціалісти найбільше справлялися до справ Карпатської України та були найменше запанорочені чадом чеського русофільського панствізму. Та при зустрічі з твердою дієсністю, в хвилині наступу большевиків на демократичний характер Чехословаччини, на свободу громадян та повну державну незалежність республіки з боку комуністів, експонентів Москви, теж і тут соціалісти демократи не дописали. Вони перші зломали солідарний протикомуністичний фронт та допомогли чеським комуністам опанувати країну Масарика. Тут знов спільність марксистичної доктрини з одного боку та затрата давньої боевої динаміки соціалістичної демократії Європи відкрили браму крайньому опортунізмові чеських соціалістів демократів, що невіддільно мусить закінчитися зліквідуванням їх як партії й як буюшого оборонця свободи власної батьківщини. (Докінчення на стор. 4-тій).

ВАЛЕРІАН ПІДМОГИЛЬНИЙ

СОБАКА

Оповідання

3)

Працювали лише ноги, все інше напів дрімало, приспане повністю шлунку. Подих робився глибоким і повільним, як у людини, що вже спить. Помалу все тіло ставало важким ілявим, а пішохід починав зливатися з деревами й кіними. Тиммергей скупчував болю і блимав очима. Тоді десь й коні раптом відскакували від пішоходу, але зразу ж починали знову обдудливо зближуватись.

Коли груди йому наливалося чавуном, мозок тупів і чулість зникала, Тиммергей валився до кімнати, падав на ліжко й засипав одразу.

На другий день ранком після порції сумування Тиммергей

вийшов робити свою звичайну гулянку містом. Сум сьогодні був лібийший, ніж раніше, бо з ідаліш лишилось тільки п'ять десь необхідати, а там...

— Подивимось, тоді, побачимо, що буде, — шепотів він, — Який міг він висловити свою безсилу, стислу ненависть до міста, людей і вулиць, — місто зникло б і вулиці вкрилися б пилом.

Але Тиммергей мовчав, хоч хотів піти до ближнього будинку, повалити, розтрощити, і на купах шмаття святкувати свою перемогу дицем танцем.

На розі він перестринув собою рудої масти, що стояв

та задумливо шовхав повітря, витягнувши голову вперед.

Тиммергей хотів уже тукнути на нього або штовхнути ногою, але спинився, осяяний веселковою думкою, що одразу вибила ненависть і злість йому з серця. В голові скупчилися і заштовхалися блискучі надії.

Від надії Тиммергей сп'янів — йому зробилось тепло, перед очима попливли вулиці, а тіло здавалось легким й рухливим, мов зроблене було з повітря.

Тиммергей посміхався радісно й чисто, як ставок у садку. Він ласкаво лаяв себе, що не наміслив раніше зауважити вродливих собак.

Закоханим поглядом оглядав він рудого сета. Той теж дивився на Тиммергея й очікував, не знаючи чи сердитись, чи підійти й пошаритись.

Але треба було щось почати. Тиммергей зиркнув навкруги. Нікого ніби не було. Тоді він впевнено підійшов до собаки, сміливо полоскотав його

за вухом та ніжно промовив: — Цюцю, цюцюнько...

Собака пішов на ласку, повів хвостом і довірливо притис голову до Тиммергеєвої ноги: той же взяв його за нашийник і швиденько поволік за собою.

Сетер почав був огинатись, а потім сам рвався вперед так, що Тиммергей ледве поспішав за ним.

Так щасливо дісталися вони до хати.

Плян роботи цілком склався в голові Тиммергея ще в ту мить, коли він забавив собаку. Та, одразу склався плян, немов хто несподівано втиснув його в мозок.

Цей плян диктував: треба зразу ж заставити кожушка в ломбард, щоб на ті гроші прогдувати собаку.

— Що ж, це тільки вересень — кожушок не так то й потрібний, а головне — це ж не більш, як два-три дні...

Через два-три дні Тиммергей прочитає в газеті об'яву: „Забіг рудий сетер. Хто при-

веде, тому добра нагорода“...

Ха, ха! Це прийнятні геніяльно! І це тільки він, Тиммергей, міг наміслити. Ні, справді, в ньому є великі здібності...

По дорозі до ломбарду Тиммергей перестринув Кнайбенку. Той, як і завжди, ішов з помішкою на обличчі, широко й привітно, як брама заїзду. Дорого! — прохаємо! Не дорого!

Вчора, або позавчора Тиммергей з оглядом подивився б на цю помішку й рожеві щокі її власника, а сьогодні й сам посміхнувся.

— Ага! — гукнув Кнайбенко з своєї поміжної знички, — ось і він! Здоров був, Гервасію! А там професор турбується. Де це, п'ятає, наш Ари-

стотель? Не віриш? — Скажеш, що через два-три дні завітаю.

— А дисертація про Канта коли принесеш? Усі сподіваються, що ти Америку знайдеш.

Тиммергей засміявся. Кнайбенко звичайну семестрову працю назвав дисертацією.

— Та так днів за два-три засяду й писати.

— Що воно за загадкові два-три дні, коли ти все почнеш робити? — крикнув Кнайбенко, і пані, що проходила поуз них, метнулася у бік. — Питаю, що за загадка? Та дарма. Я не цікавий. Краще ось що: ходім до мене поспідаєм. Е... Знаєш що є? Сало!

Тиммергей здивовано помітив, що йому не хочеться їсти. Що за штука!

Проте, можна було б піти попоїсти й доречі розпитати про університет. Але собака чекав. Той напевно був голодний. Гервасій рішуче одмовився. Він, бач, нагальну справу має.

Він уже одійшов був кілька кроків, як Кнайбенко крикнув на всю вулицю: — Гервасію! Стривай!

Наблизившись, Кнайбенко стримано й чітко промовив: — Вчора до мене завітала

якась тварина, що, з опису моєї господині, складається на тебе. Вишезгадана тварина поперекідала мені в кімнаті все докенту. Невідомо, дашо. Ти ж знаєш, як я ціную чистоту й охайність? Знаєш?

Кнайбенко нахилився до Тиммергеєвого вуха й крикнув: — Розкаж! Знишу!

Після цього обличчя його безслідно потопило у величезній посмішці. Тільки з боків посмішки стирчали вуха.

Тиммергей сміявся всім тілом. Кілька разів стиснув руку Кнайбенкові й сказав, що по-жартував.

Була друга година дня, коли Тиммергей без кожушки вийшов з ломбарду. Так непомітно летів день, а їсти все таки не хотілось.

Тиммергей купив газету. От чого ніколи не робив! Навіть дивно було купувати цей великий аркуш паперу, — і не книжка, а написано щось.

(Докінчення на стор. 4-тій)

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛЮТИЯ 1948 РОКУ.

ЗЛУКА ВІДІЛІВ:

Відділ 412 в Уагн Лайон, Па., злучився з відділом 154, створивши один відділ У. Н. Союзу з 154, в Уагн Лайон, Па.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 25. Майлс Джеймс С.
В. 29. Гринвіч Річард.
В. 38. Калінін Петро.
В. 57. Байнська Павліна.
В. 58. Лотоцький Генрі, Стеш Дмитро.
В. 63. Пелл Павло, Магділ Джейн.
В. 67. Броніський Григорій.
В. 75. Пошніак Володимир.
В. 94. Крицький Іван.
В. 96. Соболь Меланія.
В. 106. Терещуків Микола.
В. 112. Шейнман Олена.
В. 130. Стеши Стефанія, Лучанко Петро, Стеши Нестор, Лучанко Любомир, Стеши Олександр.
В. 132. Сидорівський Михайло В., Пекун Казимир Ф., Тамборнін Зофія, Тамборнін Данті.
В. 133. Дибужак Роман, Мотуз Іван Д.
В. 143. Ковалик Марія, Ковалик Іван.
В. 147. Качмарік Іван, Баранчик Михайло, Баранчик Наталія.
В. 151. Герцк Розалія.
В. 158. Козер Олена, Житницький Клементина, Житницький Андрій.
В. 160. Бустій Роді, Земорський Едмунд Ф., Бустій Ольга, Ваніш Іван, Сташко Катерина, Сташко Іван.
В. 163. Мікус Олена, Мікус Федор.
В. 170. Павліна Дорота Е., Фурка Катерина.
В. 178. Бездарчук Афан.
В. 179. Павлен Вілім.
В. 185. Кішера Елізавета.
В. 189. Бончак Марія.
В. 200. Анджелік Еленора, Анджелік Дорота, Анджелік Матвій, Анджелік Вергелія, Анджелік Флоренція.
В. 204. Брунець Михайло.
В. 219. Палатський Михайло, Болдвар Вілім.
В. 220. Козар Іван, Ковалик Сіла.
В. 223. Проць Меланія, Мазур Павлина.
В. 224. Ірха Стефан, Черваська Марія, Кріль Михайло, Кріль Олена, Ярош Стефан.
В. 244. Прасковія Ширлі М.
В. 251. Гелел Катерина, Гелел Аделберт Г.
В. 269. Нізінік Василь.
В. 271. Зубрицька Марія.
В. 276. Карда Володимир В.
В. 281. Хмельницька Катерина.
В. 287. Лісало Маргарета.
В. 288. Мейно Володимир.
В. 292. Маніс Юрій Л., Гладі Олена, Маніс Володимир Л., Честух Олена Н. Честух Генриєтта.
В. 296. Саріак Елард, Афанас Станіслав, Рішій Олександр, Саріак Анна, Бароні Олена, Саріак Іван Б.
В. 304. Вірнітський Євген.
В. 316. Бреславський Василь.
В. 318. Даріш Володимир.
В. 325. Братковська Павліна, Бачинський Михайло, Бачинська Ольга, Братковський Адам, Лесків Іван, Бачинський Маріан.
В. 341. Голієвський Богдан.
В. 342. Голієвський Іван.
В. 353. Урбанський Іван.
В. 361. Богдан Франка, Цах Теодор, Гелка Ірина, Озар Микола, Мішніш Михайло, Ясній Андрій.
В. 367. Гринів Вайла, Мельник Гертруда Анна, Мельник Стефан А., Бузальний Іван, Півнін Катерина.
В. 369. Савка Антін, Бакун Катерина, Турко Іван, Давидович Лучко.
В. 371. Чабан Петро, Стояк Павлина, Роговський Віктор, Роговська Маргарета.
В. 390. Кривіцький Андрій.
В. 392. Гайлєв Михайло, Баранкевич Марія.
В. 399. Кобеля Ольга.
В. 400. Володимирська Генриєтта П.
В. 415. Голієвський Меланія.
В. 421. Міхін Стефан.
В. 426. Сидор Іван.
В. 428. Джинієвський Казимир, Кіт Анастасія, Кордунел Марія.
В. 432. Король Микола, Гаврон Володимир, Кобілякський Зенон, Ковальчук Василь, Кіпаренко Дмитро, Амброз Василь, Фіра Павло, Тиніш Онуфрій, Гайовський Стефан, Салієвський Михайло, Копач Михайло, Бутко Теодор, Дибач Юлія, Палатський Михайло, Барда Іван, Барда Павліна, Пінган Василь, Черницький Олександр, Косар Іван, Бакун Іван, Кулик Іван, Корнато Дмитро, Полієвський Іван, Овасій Стефан, Чарно Олександр, Варик Олександр, Візюк Микола, Баранський Павло, Квятко Семен, Місевич Василь, Копот Володимир, Ложинський Віктор, Зароцький Роман, Солоніч Тиміш, Шейнман Микола, Гаврилюк Андрій, Дуканчик Дмитро, Туренієвський Теодор, Завіт Теодор, Данило Василь, Васильчук Іван, Перепалченко Іван, Гарасин Федор, Демкович Микола.
В. 445. Бузаль Дмитро, Стадник Анна, Бузаль Олена.
В. 446. Куч-Фед, Гріб Михайло, Поплавач Василь, Бахарський Теодор, Туж Стефан.
В. 464. Коваленко Микола, Острівська Катерина.
В. 470. Лейнх Сіла.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Рапаній Йосиф, Рапанів Анастасія, Кузич Іван, Кузич Марія.
В. 7. Питурич Андрій, Салік Петро мол.
В. 33. Малайша Ольга.
В. 58. Косінь Ненсі.
В. 78. Косінь Михайло, Керелєв Іван.
В. 127. Гучул Роман.
В. 130. Бузаль Анна, Цибубська Ксенія С.
В. 135. Клім Верона, Затворська Марія.
В. 218. Гелак Катерина А.
В. 230. Ткачик Дмитро.
В. 235. Овад Антоніна.
В. 248. Врублевський Гіларій о. 2.
В. 254. Тарашук Теодор.
В. 324. Гарай Григорій.
В. 335. Бабіч Іван.
В. 345. Пауш Анна.
В. 403. Цюрішський Йосиф.
В. 414. Візант Олександр Л.
В. 425. Ренцуків Іван Т.
В. 441. Якічук Петро.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 53. Козак Джері.
В. 102. Бобочко Павліна Е.
В. 104. Янісія Юлія.
В. 127. Мусель Анна.
В. 154. Скордінський Андрій, Моксва Олександр, Турок Іван, Сметана

Теофіл, Присловський Михайло, Гованець Ангелі, Кебелєв Анна, Менцінська Ангелі, Фудзак Михайло, Ткач Олександр, Пеллава Анна, Ткач Марія, Ткач Михайло.
В. 155. Федюк Катерина, Федюк Йосиф.
В. 163. Шургут Йосиф, Шургут Катерина.
В. 233. Страйкер Катерина.
В. 324. Чайковський Йосиф.
В. 352. Кахновець Михайло, Кахновець Тетяна.
В. 361. Кішара Іван, Труй Йосиф, Вішук Анна.
В. 442. Могільська Ксенія.
В. 446. Ткач Василь.
В. 469. Гутенко Катерина.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛАС:

В. 20. Ліндлі Елізавета.
В. 87. Стец Іван.
В. 94. Браун Марта.
В. 161. Грес Софія Л.
В. 287. Ціткін Григорій.
В. 303. Міцка Олена.
В. 352. О'Конська Марія, Флемінг Софія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 90. — 1 член.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНИ:

В. 8. Лропавер Анна.
В. 23. Горбат Андрій Т.
В. 38. Фалат Олена, Дунчак Олена.
В. 40. Теодора, Маєрська Анна, Маєрська Андрій.
В. 59. Сербін Станіслав, Венгрінович Володимир, Венгрінович Зофія, Венгрінович Володимир.
В. 63. Заболоцький Пилип.
В. 74. Малайша Ксенія.
В. 78. Мадієвський Станіслав, Зятек Іван, Супранович Матеуш, Воронік Антон, Клепчук Михайло, Варшавський Томас, Варшавський Ванда.
В. 82. Лейнх Марія, Лейнх Михайло, Земба Іван, Лейнх Володимир, Лейнх Олександр.
В. 90. Реваліч Василь.
В. 94. Бутейстер Семен, Марфечук Володимир мол., Кол Станіслав, Холєва Марія, Старик Стефан, Гордінська Стела.
В. 95. Боруца Юрій.
В. 109. Андрюха Марія.
В. 127. Ваді Олена, Колотом Іван.
В. 130. Коварко Марія, Бакер Алена.
В. 159. Джун Федор, Петрик Стефан, Петрик Михайло.
В. 179. Корнато Михайло.
В. 193. Тама Катерина Л.
В. 200. Янісія Юлія.
В. 219. Гузак Андрій, Гузак Франко, Гузак Дорота.
В. 273. Чайковський Павло.
В. 274. Ціткін Ольга, Дарко Олена, Бобірьська Анна.
В. 287. Мудрик Джері.
В. 292. Боровський Володимир, Боровська Олександра.
В. 298. Мак Анна.
В. 301. Ересман Марія.
В. 325. Терещуків Микола.
В. 342. Кучаба Петро.
В. 349. Кроль Йосиф, Енік Юрій, Кроль Франко.
В. 365. Сталін Максим, Цар Йосиф, Цар Олена.
В. 367. Антоніа Марія, Косінь Олександра.
В. 390. Перчук Вілім.
В. 404. Шалітський Теодор.
В. 407. Матійчак Микола.
В. 414. Кріль Володимир.
В. 429. Гоцко Анна, Гоцко Олена, Гоцко Петро.
В. 441. Романчук Роман, о. Мусів Микола М.
В. 464. Кост Іван.
В. 468. Голієвський Йосиф.
В. 473. Нарепеча Роман.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 25. Шургут Катерина, Шургут Йосиф.
В. 30. Страйкер Катерина.
В. 109. Мусель Анна.
В. 235. Лашевський Анна.
В. 204. Вішук Анна.
В. 237. Кахновець Михайло, Кахновець Тетяна.
В. 288. Могільська Ксенія.
В. 291. Бобочко Павліна.
В. 292. Пешинський Амброзій.
В. 296. Чайковський Йосиф.
В. 364. Якіч Юлія.
В. 391. Кішара Іван.
В. 412. Моксва Олександр, Скордінський Андрій, Турок Іван, Сметана Теофіл, Присловський Михайло, Гованець Ангелі, Кебелєв Анна, Менцінська Ангелі, Фудзак Михайло, Ткач Олександр, Пеллава Анна, Ткач Марія.
В. 435. Профета Марія, Профета Володимир.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВІ ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 90. — 1 член.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВІ ДО ІНШИХ КЛАС:

В. 20. Геліа Елізавета.
В. 87. Стец Іван.
В. 94. Швалер Марта.
В. 161. Грес Софія.
В. 287. Ціткін Григорій.
В. 303. Косінь Олена.
В. 352. О'Конська Софія, О'Конська Марія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 288. Мадієвська Олена.
В. 414. Коржик Микола.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВІ НА ВИПЛАЧЕНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 130. Мазурек Василь.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВІ З ВИПЛАЧЕНИМ ОБЕЗПЕЧЕННЯМ:

В. 37. Пограшаніа Анна.
В. 102. Бігановський Василь.
В. 160. Грабар Анна.
В. 239. Соха Андрій.
В. 292. Войтович Юлія.
В. 347. Тиніш Марія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВІ З ЗВОРОТОМ В ГОТІВІ:

В. 7. Мікрук Франко, Мікрук Ева.
В. 64. Атанасієв Петро.
В. 87. Грієвська Юлія.
В. 106. Дюган Ольга.
В. 138. Герчук Софія.
В. 146. Гайдамаха Іван.
В. 155. Масірук Володимир.
В. 173. Малаговська Іванна.
В. 274. Ленеский Розалія.
В. 277. Самойло Анна.
В. 288. Могільська Ксенія.
В. 296. Мізюк Іван.
В. 301. Косіньський Росел.
В. 371. Чоп Йосиф, Денз Олена.

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛИ:

В. 1. Лобчак Матрона.
В. 9. Янковський Йосиф.
В. 38. Бугіняк Іван.
В. 45. Янік Михайло.
В. 78. Варахано Антін.
В. 81. Луцунський Дмитро.
В. 102. Сентіла Йосиф, Дорош Дмитро.

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛИ:

В. 104. Масковіта Іван.
В. 147. Прохад Іван.
В. 198. Пошніак Меланія.
В. 204. Шклар Михайло.
В. 217. Лейнх Іван, Костів Іван.
В. 242. Мазур Григорій.
В. 251. Павлуша Михайло.
В. 284. Шурек Петро.
В. 293. Мусель Стефан.
В. 305. Мадієвський Василь М. Д.
В. 309. Кішак Ева.
В. 316. Петріа Андрій, Антошкін Михайло.
В. 325. Куріло Павліна.
В. 339. Змуніа Афан.
В. 350. Чупр Йосиф.
В. 361. Вітківський Пилип.
В. 469. Войтович Іван.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком лютого 1948 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів 35,873.
В місяці лютий 1948 р. прийнято нових 182.
В місяці лютий 1948 р. прийнято до новову 29.
В місяці лютий 1948 р. прийнято з переступними листами в місяці лютий 1948 р. прийнято з інших клас 32.
В місяці лютий 1948 р. прийнято зі старого роду обезпечення 1.
Разом 36,125

В місяці лютий 1948 р. суспендовано 82.

В місяці лютий 1948 р. відійшли з переступними листами в місяці лютий 1948 р. відійшли до інших клас обезпечення 30.

В місяці лютий 1948 р. відійшли до нового роду обезпечення 8.

В місяці лютий 1948 р. відійшли до старого роду обезпечення 18.

В місяці лютий 1948 р. відійшли на безплатне продовження в місяці лютий 1948 р. відійшли з виплаченим обезпеченням 2.

В місяці лютий 1948 р. відійшли на виплачене обезпечення в місяці лютий 1948 померли 27.

Разом 175

З кінем місяця лютого 1948 р. в У. Н. Союзі було 35,950.

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛАСИМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В класі А. на \$ 200. 5
В класі А.А. на \$ 500. 81
В класі В. на \$ 750. 11
В класі С. на \$ 1000. 168
В класі В.В. на \$ 1500. 5
В класі С.С. на \$ 2000. 1
Разом 270

НОВИЙ РІД:

Обезпечення платне по смерті з виплатою до 70 року життя:

В класі О-500 на \$ 500. 455
В класі О-1000 на \$ 1000. 304
В класі О-1500 на \$ 1500. 4
В класі О-2000 на \$ 2000. 2
Разом 765

Обезпечення платне по смерті з виплатою протягом 20 літ:

В класі Р-500 на \$ 500. 5,086
В класі Р-1000 на \$ 1000. 3,743
В класі Р-1500 на \$ 1500. 50
В класі Р-2000 на \$ 2000. 51
В класі Р-2500 на \$ 2500. 7
В класі Р-3000 на \$ 3000. 6
Разом 14,443

Обезпечення платне за життя з виплатою протягом 20 літ:

(Ендаменту).

В класі Е-500 на \$ 500. 3,667
В класі Е-1000 на \$ 1000. 1,756
В класі Е-1500 на \$ 1500. 47
В класі Е-2000 на \$ 2000. 38
В класі Е-2500 на \$ 2500. 8
В класі Е-3000 на \$ 3000. 8
Разом 6,297

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів:

В класі W-250 на \$ 250. 2
В класі W-500 на \$ 500. 4,563
В класі W-750 на \$ 750. 1
В класі W-1000 на \$ 1000. 3,705
В класі W-1500 на \$ 1500. 42
В класі W-2000 на \$ 2000. 20
В класі W-2500 на \$ 2500. 2
В класі W-3000 на \$ 3000. 2
В класі W-різні суми 73
Разом 12,298

Нове обезпечення на ціле життя для давніх членів:

В класі Т-100 на \$ 100. 3
В класі Т-250 на \$ 250. 163
В класі Т-500 на \$ 500. 3,489
В класі Т-750 на \$ 750. 508
В класі Т-1000 на \$ 1000. 7,446
В класі Т-1500 на \$ 1500. 179
В класі Т-2000 на \$ 2000. 51
Разом 35,950

НОВИЙ ПРАКТИЧНИЙ

УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ

АНГЛІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ

СЛОВАР

Найбільше ужитих слів в загальному житті, з поданнями українсько-англійських виразів.

Завдає Г. ПІЛІШКО.

Ціна 75 центів.

THE NEW PRACTICAL

UKRAINIAN-ENGLISH

— and —

ENGLISH-UKRAINIAN

DICTIONARY

giving the pronunciation of the most used English words in Ukrainian sounds.

By H. PLATSKO

Price 75 cents.

Замовлення враз з належністю слати до:

"SVOBODA"

P. O. BOX 346,

JERSEY CITY 3, N. J.

МОЛОДЕЦЬКИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 2. Ладика Ольга, Ладика Катерина.
В. 8. Дудар Ірина, Дудар Ольга.
В. 14. Гордінський Ярослав, Гордінський Володимир.
В. 25. Бездарчук Всеволод Ю., Бездарчук Марія О.
В. 33. Гусель Роберт М.
В. 38. Пауш Марія А. Пауш-Локс М., Гузак Іван.
В. 39. Кузьма Даріна, Кузьма Марта.
В. 44. Лешинин Брус А., Капачар Ольга, Мадієвська Анна, Еванс Стефанія А., Капачар Ірина.
В. 45. Гринішнік Вілім І.
В. 50. Лейнх Даріна.
В. 57. Діма Василь, Ордін Іван, Ордін Григорій, Мадієвський Чарлс.
В. 59. Зюріа Катерина Р.
В. 62. Розенблум Альберт.
В. 63. Чечорак Санді.
В. 83. Болді Волтер В.
В. 84. Ванат Юрій мол.
В. 96. Гінтер Іван мол., Шейнман Михайло мол., Соболь Розмарія.
В. 109. Шейнман Андрій К.
В. 132. Яковас Джинес К., Яковас Джинес Р., Яковас Іван К., Яковас Джинес М., Валєвара Карол І., Пекун Роберт, Пекун Казимир М.
В. 147. Морен Кайлі, Трухан Володимир, Кокоса Михайло мол., Лейнх Лейнх.
В. 149. Лейнх.
В. 151. Яремчук Даріна, Маркович Стефан Л., Тоніалі Яр, Полік Іван мол., Маркович Дола М.
В. 155. Черепалю Розалія С., Черепалю Лейнх С.
В. 158. Соренс Кароль Л.
В. 160. Бустій Станіс М., Вебер Лейнх, Бустій Рода Л., Вибер Лейнх.
В. 163. Мікус Анна.
В. 164. Самсєл Джекеліа Х., Самсєл Річард А., Крук Роберт.
В. 167. Білан Боні Д.
В. 170. Хмельницька Марія А.
В. 171. Фіч Джерард А.
В. 178. Шуфал Ірина, Павлен Михайло В.
В. 204. Черватуш Мішел мол. 2. Томків Михайло Ю., Томків Стефанія А.
В. 220. Ковалик Росанія Е.
В. 223. Галі Іван П.
В. 224. Ірха Іванна М., Ірха Пошнік.
В. 225. Корнато Микола.
В. 232. Чипчик Марія А.
В. 234. Мистковська Карен Л.
В. 242. Круз Луїзіа Ф.
В. 244. Прасковія Юрій.
В. 247. Маєр Широн Л., Ватс Джинса А.
В. 253. Ламбертон Гоп.
В. 267. Лаклар Делайт А., Лаклар Марієль Б.
В. 268. Ганак Леніс.
В. 287. Лісало Марія С., Лісало Патрік Р.
В. 288. Ломік Амелія, Лашлюк Річард, Лашлюк Юрій П.
В. 290. Періш Лорейла.
В. 291. Гловіч Гордон Н.
В. 292. Янісний Глорія Дж.
В. 296. Саріак Даріна М., Афанас Євген С., Півхук Євген А., Афанас Станіс Т., Сеттларер Біріард Р., Сеттларер Кенет Т., Сеттларер Констанс А., Проконік Амелія А., Саріак Елен, Проконік Данило М.
В. 304. Кук Арліна Дж.
В. 316. Петріа Варвара А., Муляр Бруно.
В. 318. Гузаль Юрій, Гузаль Лорелора А., Гузаль Дмитро, Гузаль Володимир мол., Саюк Стефан М.
В. 324. Захарчук Петро Дж. мол., Бучко Мішел К.
В. 325. Бачинський Андрій, Дичко Вілім А., Гобер Павліна М.
В. 333. Дашевська Катерина.
В. 341. Добровольська Елізавета.
В. 361. Гелка Петро В., Томашовська Катерина, Робицька Олена, Ізюк Павло.
В. 369. Кудя Мішел Ф., Антошніш Розалія М., Павлішак Гері Л., Бакун Стефанія, Періс Юрій, Олівія Карен Р.
В. 373. Біліньський Іван М.
В. 375. Гордінський Данило.
В. 413. Роговський Дмитро.
В. 432. Андрух Роберта М.
В. 442. Келіс Леніс І.
В. 455. Келіс Борис.
В. 464. Блекел Лінда.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 78. Косіньська Марія.
В. 130. Бунза Григорій, Бунза Анна.
В. 218. Гелак Стефан.
В. 219. Драч Катерина, Драч Олена.
В. 248. Врублевська Марія К.
В. 254. Тарашук Євген.
В. 414. Візант Франко.
В. 445. Саваретко Іван 2.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 84. Чуйко Анна 2.
В. 154. Ткач Олена, Скордінська Ларія, Присловський Олександр, Присловська Катерина, Скордінська Варвара.
В. 324. Чайковська Реджіна.
В. 350. Кривіцький Данило.
В. 361. Кішара Іван мол., Кішара Вілім, Вішук Петро 2.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ З ІНШИХ КЛАС:

В. 38. Кашішак Реймонд, Базарник Люба, Базарник Ольга.
В. 292. Честух Павло.
В. 358. Кост Роберт І.
В. 406. Штєпський Йосиф мол.

ДІТИ, ШО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 25. Малайша Джеймс С.
В. 38. Калінін Петро.
В. 57. Байнська Павліна.
В. 58. Лотоцький Андрій.
В. 63. Магділ Еленія.
В. 67. Броніський Григорій.
В. 133. Мотуз Іван Д.
В. 158. Козер Олена.
В. 223. Мазур Йосиф, Проць Магдалена.
В. 271. Зубрицька Марія.
В. 274. Максиміан Анна.
В. 292. Чистух Ольга Н., Чистух Генриєтта.
В. 304. Вернітський Євген.
В. 367. Відкович Ванда.
В. 390. Кривіцький Андрій.
В. 400. Володимирський Євген.
В. 415. Гринієвський Міхалек Дж.

ДІТИ, ШО ВІДІЙШЛИ ДО ЗВОРОТОМ У ГОТІВІ:

В. 33. Харовська Анна.
В. 164. Скордінська Галуся, Скордінський Ярослав 2, Скордінська Галуся.
В. 458. Рукун Василь.

ЗОЛОТЕ СТОЛІТТЯ КАЛІФОРНІЇ

Сто років минуло з того часу, як в Каліфорнії пролунав крик „золото“. Цього року Каліфорнія обходить соту річницю знайдення золота, що потрясло життям цього великого простору, вирвало його з тихого, сільського буття й кинуло в одну з найбільш яскравих сторінок американської історії.

Це сталося 24 січня 1848 року, а знайшов золото Джеймс Вилсон Маршал. Працюючи над млиновим потоком для Джона Августа Суттера, на річці Американській, на південь від Сакраменто, він знайшов перші кавалочки золота. Суттер, що народився в Німеччині, біля Швайцарського кордону і вчився у Швайцарії, оселився в Каліфорнії, доставивши великі надії землі від мексиканського уряду. Але до 24 січня 1848 року Мексико втратило у війні зі Злученими Державами не тільки Каліфорнію, але крім того ще велику територію, включаючи теперішні стейти Нью Мексико, Аризона, Невада та Юта. За дев'ять днів після знайдення золота на млині Суттера, підписано мир з Мексиком. Злучені Держави офіційно придбали якні 918,000 квадратних миль нової території. Але тоді ще не знали, що придбали також великий скарб, бо Суттер стався затримати таємницю відкриття. Проте, це йому не вдалося і коли новина пройшла через межі його млина, в короткому часі облетіла цілий світ.

На весну почали напливати до Каліфорнії шукачі золота. Дехто морем, довкола Південної Америки; дехто плив тільки до Панами, звідтам на мулах до побережжя Ейшого Океану і далі водою знова; чимало тисяч відважувалися на подорожування небезпечним, диким степами на захід від річки Мисисипі. Між шукачами були люди з всіх стейтів Злучених Держав і фактично з кожної чужої країни. За чотири роки невелике населення Каліфорнії збільшилося на 2,500 відсотків.

Діставши до Каліфорнії, деякі щасливі „вимили“ з річок та потоків величезні ба-

гатства. Деякі видобували золото ножами в гірських жилах. Іншим судилися розчарування й руїна.

Скорше можна було добитися — і певніше — поставити шукачам золота потрібні для них споживчі та інші речі. Як гори вкривалися гучними таборами, малий порт Сан Франциско, де висаджувалися з кораблів новоприбувші, став — майже за ніч — багатим містом, де все було страшенно дороге. Кімнати винаймали за \$1,000 місячно, за домашній пиріг („пай“) треба було платити десять доларів. Соціальні умови життя незвичайні. Домашнього життя фактично не було. В 1850 році жінки складали вісім відсотків цілого населення Каліфорнії і тільки два відсотки з кількості копачів золота. Ці копачі мандрували, хвилювалися, шукали багатства, не якимось порядком, чи громадським життям. Але порядок до певної міри встановлювався лічунням, народними судами, спеціальними вартами.

Років 1850 Каліфорнія була прийнята до Злучених Держав як вільний стейт (стейт, в якому невеличезна була територія). Але до того часу ця територія вже мала за собою інтернаціональне минуле. Над нею підносилися прапори Іспанії, Англії, Росії та Мексики.

За сто років розвитку як частина Злучених Держав Каліфорнія переживала добу „золотої імперії“ своїми сільськогосподарськими виробами, фабриками, фільмовою індустрією. Проте жовтий метал все ще є важливою частиною стейтеного прибутку. На місці старих поселень шукачів золота тепер стоїть модерна золота індустрія з глибокими шахтами, величезними маши-

нами. В 1941 році, до примусового закриття в часі війни і Каліфорнія здобула золота майже на \$10,000,000. Тепер індустрія повільно відживає, хоч на перешкоді стоїть брак робітників, знаряддя та низька ціна золота, що була „заморожена“ в 1933 році на \$35 за унцію. — Загальна Рада.

Важка криза соціалістичної демократії (Продовження зі стор. 2-гої).

Подібне явище нині явно веде Італію в нашу кривавої комуністичної диктатури, а саму Італію до становнища російського сателіта. Їх спілка з комуністами Італії це явний доказ, що соціалістична демократія Італії так само як і соціалісти демократії Польщі та Чехії переживають внутрішню ідейну кризу. Вони нині не є боекимами за волю людини, ані за соціальні інтереси робітника.

Зрештою такий самий процес перейшла соціальна демократія в Румунії, Болгарії, Угорщині та Фінляндії. Таке саме явище показується теж на терені Німеччини, країни найсильнішого соціалістичного руху у світі. Соціальна демократія Німеччини затримала свого давнього боевого духа та свій принципіалізм. Частина соціалістів ще зараз по першій світовій війні покинула давні ідеали соціальної демократії та стала основою тоталітарної комуністичної партії. Нині соціалісти демократії опортуністично dostosовуються до окупантів. В окупаційних зонах Америки, Британії та Франції вони лишались соціалістами, демократами, однак в зоні російської окупації з невеликими винятками соціалісти демократії пішли на компроміс з антидемократичною комуністичною партією, творячи так звану партію соціалістичної єдності, себто злилися з комуністичною партією, щоб вкін-

ці зникнути в болоті німецького комунізму.

Отже соціальна демократія переходить тепер у цілім світі до кризи. Це ствердила недавня Міжнародна Соціалістична Конференція в Лондоні. Вона мала завдання підготувати створення заміреного Інтернаціоналу Соціалістів Демократів, однак мусіла поважно частину часу посвятити чистці серед власних рядів, що довело до того, що соціалісти, комуністичні попутники з Італії покинули конференцію, вказуючи, рішуче стежку соціалістам опортуністам з інших країн советських впливів.

Конференцію відложили до

перших днів липня та наступні засідання скликали до Відня, нині окруженого територією російсько-комуністичної окупації. Важ сам підбір місця нової конференції не ворожить їй кращих успіхів, бо нинішній Відень на мобілізацію та реорганізацію соціалістичної демократії найменше надається.

Соціалісти демократії переживають духову кризу, небезпечну для їх соціалізму та об'єднання зглядом їх власних батьківщин. Це теж треба мати на увазі й українським громадським чинникам.

БЕЗ ВІЙНИ НЕ ОБИДІТЬСЯ!—Бувший король Румунії, молодий Михайло, що сидить справа і промовляє по радіо, є тої думки, що Румунія без війни не стане знов вільною і незалежною. Зліва сидить його мати, бувиша румунська королева Олена.

ЖЕРТВИ НА ВИДАВНИЧУ ПРАЦЮ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕНЧЕНКА

В зв'язку зі Святим Української Культури, що його улаштував Американський Відділ НТШ в Нью Йорку дня 25 січня, зложили свої жертви на видавничу працю НТШ в Європі ось такі установи та громадяни:

Відділ 204 УНСоюзу в Нью Йорку \$30; по \$25 зложили: Братство Св. Володимира, 130 відділ УНСоюзу в Нью Йорку, Гуманітарне Товариство (Червоний Хрест) в Нью Йорку, Товариство „Дністер“, 361 відділ УНСоюзу, Товариство „Промісвіт“ в Нью Йорку, Товариство Родичів в Нью Йорку та Іван Штогрин з Ньюарку. Братство св. Івана, відділ 76 УНСоюзу \$15, а по \$10: Братство ім. Тараса Шевченка, відділ 281 УНСоюзу в Бейон, Братство св. Миколая, відділ 5 УНСоюзу, Асторія, Андрій Блашук з Дітройту, о. Володимир Догнович, д-р Л. Мишуга, д-р Іван Штогрин, о. Іван Пелельський, Володимир Ярема та Василь Колодій з Дітройту (з декларованих \$25); по \$5: Йосиф Білоган, М. Ляхович власник Українського Базару та М. Макачук з Нью Йорку. Разом \$290.

Окремий фонд, який збирає Американський Відділ НТШ на видавничу наукову працю нашої заслуженої наукової установи в Європі, разом з попередню першою жертвою гром. Теслюка (\$200) з Каліфорнії та чистим доходом зі

Свята Української Культури добігає вже до висоти тисячі доларів. Наукове Товариство ім. Шевченка потребує однак ще в тім році \$10,000, щоб повести свою наукову видавничу працю принаймні в тих скупих розмірах, що їх собі Виділ НТШ в Європі накреслив. Треба ще \$9,000. Тому прохаємо українські установи, братства, товариства, клуби, Народні Доми та поодинокі громадян зложити свою жертву на потреби української науки.

У нинішні часи, коли буде вириватися доля народів східної Європи, найповажніша українська наукова установа поза Советами не може припинити своєї наукової праці тільки через брак грошей!

Жертви виставлені на „Shevchenko Scientific Society“ просять слати на руки скарбниці Американського Відділу НТШ:

Very Rev. Leo Chapelsky, 347 Grier Ave., Elizabeth 2, N. J.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа докинути подати під яким чином в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, як яку ви шукаєте.

За списками чи дресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до З.У.А.Д.Комітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видачків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

13,169 Угрин Теодора, Івана і Дмитра з Дикова Старого (Любачів) від Угрин Івана.

13,170 Савицький Сергія з с. Луговики (Лохвиця) від Ференс Федора.

13,171 Квасна Юстини з с. Тянів (Станіславів) від Квасний Василя.

13,172 До знайомих з с. Новосілки (Гневош) від Бандер Еміліяна.

СОБАКА

(Докінчення зі стор. 2-гої)

Пригадую, що в дитинстві в що пору мати давала йому жижи й купу отаких самих газет, що переховувались у шухлядах батьківського столу. І він, тоді ще тільки натяк на теперішнього юнака з маленькою борідкою, сів на килимі й задумався ризав газети на довгі стовжки, пильнуючи, щоб ті були однаковими за виширками.

Потім ретельно обклеював ними вікна.

Праці вистачало мало не на три дні. Коли ж всі вікна були заклеєні, мама давала йому кілька цукерок.

З тої пори Тимеґрей не здибався з газетами й забув про них.

Однак тепер визнає, що газети бувають потрібні не тільки на заклеювання вікон.

Минувши статті й інформації, Тимеґрей в'ївся очима в об'яву. Ну, так! Аж ось воно: про боленку й бульдоґа. Скрізь нагорода.

13,173 Сенів Івана, Михайла, Дмитра, Марії і Катерини від Сенів Андрія.

13,174 Кость Василя з с. Присіп (Турка), Троян Кость Анни з с. Присіп (Турка) від Кость Юрка.

13,175 Романишич Миколи з Болехова (Долина) від Романишин Володимира.

13,176 Юркевич з с. Ходорів (Гутишів), Самолик Трохима з с. Шурівці Великі (Зарівці Великі (Заслав), Музику слав), Рудик Дениса з с. Шу-Прохора з с. Шурівці Великі (Заслав), Шука Олексія з с. Шурівці Великі (Заслав) від Чмир Миколи і Черняк Антона.

13,177 Нишета Андрія з с. Шурівці Великі (Заслав) від Черняк Антона.

13,178 Андрусів Станіслава з с. Монастирська (Бучач) від Івасечко Ореста.

13,179 Онишкевич Володимира з Комарна (Рудки) від Онишкевич Олени.

13,180 Васютяк Евдокії з с. Угринів Середній (Калуш), Парнаула Евдокії з с. Угринів Середній (Калуш) від Іванків Івана.

13,181 Шмайда Гузій Юлії з с. Стружна (Горлиці) від Поповчак Юшак Марії.

13,182 Юпен Олексія з с. Чернишава (Яворів) від Юпен А. настазії.

Голоситись на адресу: United Ukrainian American Relief Committee P. O. Box 1661 Philadelphia 5, Pa.

Завтра буде й про рудого сестера. І теж нагорода.

Тимеґрей годував собаку. Той жадібно ковтав великі шматки хліба й м'яса, принесені з базару.

Тимеґрей сидів на ліжку, простягнувши на його спину, й дивився на собаку. А сам пригадував.

Кругом книжки... Він рився в тих книжках, вишукує в них думки, гострої й упертої. І бачить, як у холодних, чорних літерах ясними блисками відбивається мозок і кров, що з жорстокою волею одірвала від себе далека людина й надхненно втиснула в невмирущі рядки.

Він шукав з безомітною звіря і, коли щастило йому вирвати з хаосу літер думку, прекрасну й могутню, взяти її й покласти в свій жадібний мозок, — тоді Тимеґрей відсував книжку й заплющував очі, щоб виразніш почувати, як почне та думка пускати коріння, обхопить мозок дріжливими дротиниками, як зросте й народить ще натовп нових, — теж прекрасних і теж могутніх.

Сирій мозок квітчався ними, як пишними айстрами, і ті були чудові в холодній величності.

А іноді було... хе, було іноді не дається думка до рук! Плигає перед очима, крутиться, як дзига, і дратує до немоги. Він з одчаєм ганявся за нею, вивертав на стіл свій мозок, а облудлива думка ховалась між паперами або робилась звичайним олівцем.

Тоді Тимеґрей занепокоївся зовсім. Широко розтулював очі й рота, повний здивування, дивився на олівця, де зникла жартівлива думка. Потім підводився і ходив по кімнаті. Ходив довго й слухав, як ритмічно стукотять його чоботи по підлозі.

Раптом палким струмком кидався йому в голову кров і відживляла знеможений мозок. Знову сів тоді Тимеґрей і вже легко видобував думку з олівця; та ж, винувата й переможна, вмиг родила йому дочок і синів.

— Від кожної думки я маю нащадків, — гадав Тимеґрей; — о, я великий розпусник! А справді, думка — та ж жінка, хоч іноді й не дається відразу, так треба трошки потерпіти. Треба конче послухати, як стукотять чоботи по підлозі чи по землі. Походити треба.

Собака скінчив їсти, підійшов до Тимеґрея і штовхнув його. Той нахилився до пса, взяв за шию й полоскотав під горлянку.

— Ти ж вернеш мені мій гарем? Даси змогу в ньому бенкетувати?

Собака блимав червонувати очима й терся вухом об коліна Тимеґрея.

1920. (Кінець.)

ФАРМА НА ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ ФАРМА 60 акрів, дім на 8 кімнат, курник на 700 курей, мала сталія на четверо худоби; вода на подвійно і електрика. Вдова і сама таї мушу продати. Прощу писати: ANNA SZCZEBYLO, R. F. D. 5, Norwalk, Conn., а з близькою прощу телефонувати: Jewett City 297-ring 1-2.

IBAN KOWALCHUK
FUNERAL DIRECTOR & EMBALMER
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕПІ
NEW JERSEY
ШНИ ПРИБУТІ ДЛЯ ВСІХ ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАКРАЩА
У випадку смутку в родині клієнта як і день так і вночі
JOHN KOWALCHUK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. BR 4-5131

Comfortably air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
891 SPRINGFIELD AVE.
NEWARK
and IRVINGTON, N. J.
Kass 4-5555
OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАНТЕ ЗАБІГЛО
Завжди ШАДІТЬ дешо з вашого забезпечення.
Ми улаштуємо прекрасний ЦІЛИЙ ПОХОРОН за \$150.00
У випадку смутку в родині клієнта
KAIN MORTUARIES, INC.
Найбільший український погребельний закладчик в Америці
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646
— or —
UKRAINIAN POETREBNIK
86 ELIZABETH AVENUE
NEWARK, N. J.
Phone BR 4-6763
225 WEST JERSEY STREET
ELIZABETH, N. J.
Phone EL 2-3611

ІВАН БУБЬКО
UKRAINIAN POETREBNIK
зарижджує погребальні во \$150
уваж так низький як ОБСЛУГА НАКРАЩА.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ПРЕМА
UKRAINIAN POETREBNIK
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В БРОНКСІ, БРОКЛІНІ, НЬЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2558
Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel.; MIMicore 6-4777

Коли банда дезертир дійшла до Мутавового села, вони завважали, що Тарзан пропав.

При допомозі Еронґа начальника Мутаво виснавив ім, що Тарзан ідеякі воїновники пустилися на спинення банди Краса.

Подлий провідник банди зрозумів, що це нагода для нього. „Поможи нам вполювати слонову кість, а половина багатства попаде тобі“.

Мутаво з обуренням відкинув пропозицію, але в цій хвилині бандити Краса окружили його воїновників.